

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka diplomové práce: **ANNA BÁRTOVÁ**

Název diplomové práce: **Aspekty určování výživného u nezletilých dětí**

Oponentka diplomové práce: **JUDr. Kristýna Spurná**

Diplomová práce byla v souladu s pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který nevykázal shodu diplomové práce s jinými díly.

Autorka předložila diplomovou práci zabývající se výživným u nezletilých dětí. Přestože jde o problematiku, která není nová a byla již mnohokrát předmětem zájmu nejrůznějších autorů, je stále aktuální a není neměnná. Autorka využila své praxe na opatrovnickém úseku okresního soudu a měla tak možnost se tématem zabývat nejen z teoretického, ale rovněž praktického pohledu. Především díky tomu se jí podařilo zpracovat kvalitní diplomovou práci, byť se jedná o kompilát, čemuž odpovídá i rozsáhlý poznámkový aparát, jde ale o kompilát v zásadě zdařilý.

Diplomová práce je zpracována na 64 stranách, splňuje tedy stanovený rozsah. Z formálního hlediska je práce na průměrné úrovni, obsahuje větší množství překlepů či chyb v interpunkci, opakující se výrazy apod. Tomu všemu bylo možné zabránit pečlivější korekturou. K plynulosti textu přispěl autorkou vytvořený seznam zkratk nejčastěji používaných právních předpisů, jejichž přehled uvádí ještě před začátkem práce.

Práce je doplněna seznamem použité literatury. Drobnou výtku má oponentka k nerespektování citační normy (v některých případech chybějící počet stran či rok vydání). Autorka čerpala především z odborné knižní literatury, v menší míře pak i z časopisecké literatury, dále z právních předpisů, internetových zdrojů a komentářů. Autorka nadstandardně pracovala s judikaturou, a to především s rozhodnutími Okresního soudu v Tachově, k nimž měla vzhledem ke své praxi přístup. Při psaní autorka prokázala dobrou schopnost pracovat s vybranou literaturou, neuchýlila se k pouhému přepisu delších pasáží jiných autorů, na druhou stranu doslovným citacím rozhodnutí soudů bylo možné se vyhnout.

Předkládaná práce je opatřena standardním poznámkovým aparátem, který vhodně doplňuje a zpřehledňuje samotný text práce. Autorka jej využila především k odkazům na použité prameny, méně pak k vedlejšímu textu, který by mohl být v hlavním textu rušivý.

Diplomantka se řádně držela zvoleného tématu. Rozdělení jednotlivých kapitol však neodpovídá zcela zásadám pro vypracování, na nichž se autorka dohodla s vedoucím své práce, ale z textu práce není patrné, zda ke změně došlo se souhlasem vedoucího práce či nikoli. Cílem, který si vytyčila v úvodu své diplomové práce, bylo analyzovat současný hmotněprávní stav problematiky výživného a vyživovací povinnosti u nezletilých dětí, nabídnout řešení do budoucna a poukázat na to, že rozhodnutí soudů bývají v této otázce velmi různorodá, a to zejména s ohledem na obtížnost posouzení všech parametrů, na nichž rozhodnutí stojí. Lze zkonstatovat, že takto stanoveného cíle se jí podařilo dosáhnout.

Práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do sedmi samostatných kapitol a je ukončena cizojazyčným resumé v anglickém jazyce, které by mohlo být rozsáhlejší. Jednotlivé kapitoly a podkapitoly na sebe logicky navazují. Práce je dostatečně přehledná a pro laického i pro kompetentního čtenáře dobře srozumitelná.

První kapitolou je samotný úvod, v němž diplomantka stručně představuje, o čem bude práce pojednávat a jak pojala zvolené téma.

V kapitole navazující na úvod autorka vymezila základní pojmy, s nimiž v textu pracuje, a dále zpracovala v obecné rovině problematiku výživného a vyživovací povinnosti. Kapitola splnila svůj účel, čtenář si mohl udělat představu o pojmech, s nimiž se bude dále pracovat, nicméně nic víc tato kapitola nepřinesla a zůstalo tak skutečně jen u povrchního přehledu a vysvětlení termínů.

Třetí a čtvrtá kapitola je věnována právní úpravě výživného a vyživovací povinnosti, a to z pohledu hmotného i procesního práva. Autorka se zabývá nejen současnými právními předpisy, tedy občanským zákoníkem č. 89/2012 Sb. a zákonem o zvláštních řízeních soudních, ale také zákonem o rodině, který dané téma upravoval před nabytím účinnosti „nového“ občanského zákoníku. Snažila se zejména upozornit na změny, které tato právní úprava přinesla. Obě kapitoly jsou spíše povrchního rázu.

V některých případech není jasné, co chtěla autorka sdělit (např. na straně 23, kde konstatuje, že soud v tzv. hlavičce rozsudku uvedl, že nezletilí jsou zastoupeni kolizním opatrovníkem městem Tachov – orgánem sociálně-právní ochrany dětí).

Stěžejní část celé práce představuje pátá kapitola. Autorka v ní rozebrala nejprve rozsah určování výživného, a to jak z pohledu nezletilého, tak z pohledu povinného. Problematiku vnímá z praktického pohledu, k zákonným ustanovením se snaží předkládat konkrétní rozhodnutí soudů, na nichž demonstuje různorodost výkladu právních předpisů i odlišnosti vyplývající např. z místa, kde se o výživném, a zejména o jeho výši, rozhoduje.

Podkapitolu 5. 1. 4, ve které je věnováno poměrně dost prostoru dávkám pěstounské péče, což s tématem souvisí spíše okrajově, nevnímá oponentka jako příhodnou.

Poté diplomantka zpracovala metody určování výživného, zejména metodu volného hodnocení soudu a metodu objektivizace, která však není v České republice užívána. Pozornost věnovala také tabulkové metodě, či možnosti stanovit zákonem pevnou částku výživného. Metody, které nejsou v českém právním systému používány, by bylo asi vhodnější zpracovat v kapitole 6.

Podkapitola 5.3 nazvaná dílčí závěr má bohužel pouze ambiciózní označení, ale žádný významný přínos pro její zařazení oponentka nevidí.

Jako vhodnou lze v současné době vnímat komparaci se zahraniční právní úpravou, případně analýzu unijních předpisů a vyhodnocení, zda mají nějaký dopad na českou právní úpravu. Diplomantka vědoma si této skutečnosti zařadila do své práce kapitolu 6, v níž zpracovala porovnání české právní úpravy s úpravou Německa, Slovenska, Rakouska a Švýcarska. Tuto část lze považovat za příjemné osvěžení pokud jde o zpracování problematiky výživného.

V kapitole sedmé autorka představila úvahy de lege ferenda. V rámci obhajoby by se mohla vyjádřit k tomu, jak by řešila porušení případné ohlašovací povinnosti rodičů o změně výše výdělku.

Předposlední kapitola, kterou by asi bylo vhodnější zařadit před úvahy de lege ferenda, je zaměřena na tzv. Cochemský systém a jeho aplikaci v praxi.

Autorka bohužel až na výjimky neobohatila práci samostatnými úvahami, vlastními názory a případnou kritikou. Přináší sice sporné otázky, ale v zásadě na ně neodpovídá, resp. nezaujímá osobní stanovisko. Práce působí popisně, a to bohužel i přes nesporný přínos v podobě zpracovaných

soudních rozhodnutí. Až v závěru je možné si udělat představu o názoru diplomantky na právní úpravu výživného a vyživovací povinnosti.

Oponentka by uvítala odbornější vyjadřování, místy autorka sklouzávala k laickému podání problematiky, a přestože byla pravděpodobně vedena snahou o srozumitelnost, neměla by zapomínat, že se stále jedná o diplomovou práci.

Předloženou práci doporučuji k ústní obhajobě, neboť splňuje všechny požadavky, které jsou na ni kladeny a předběžně ji hodnotím jako velmi dobrou v závislosti na průběhu obhajoby. V jejím rámci necht' se diplomantka kromě vlastní obhajoby vyjádří k tomu, zda v současné právní úpravě převládají spíše negativa či pozitiva a jak by bylo možné je napravit či podpořit.

V Plzni dne 20. 5. 2020

.....
JUDr. Kristýna Spurná